การพัฒนารูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ

Development of a Discharge Planning Model for Head and Neck Cancer Patients

สิริวรรณ เดียวสุรินทร์

Siriwan Deawsurintr

Order Key 21851
BIB Key 161196

เลขหมู่ RC280.H2 ส104
เลขทะเบียน 2542 ก 2
9 ส.ค. 2542

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Nursing Science Thesis in Community Health Nursing
Prince of Songkla University
2542

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ
ผู้เขียน นางสิริวรรณ เดียวสุรินทร์
สาขาวิชา การพยาบาลอนามัยชุมชน
ปีการศึกษา 2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) ผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับการฉายรังสีและได้รับการผ่าตัดร่วมกับการฉายรังสี ที่เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลหาดใหญ่ คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 11 คน 2) ผู้ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 14 คน และ 3) ทีมสุขภาพ ซึ่งเป็นแพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัดและนักอรรถบำบัดจำนวนรวม 30 คน การดำเนินการวิจัย เริ่มจากการสำรวจปัญหา วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ แล้วนำมาวางแผนกำหนดรูปแบบการวางแผนจำหน่ายและนำรูปแบบดังกล่าวไปทดลองปฏิบัติ และพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบการวางแผนจำหน่ายที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สังเกต บันทึกภาคสนามและการสะท้อนโดยกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการจัดหมวดหมู่ ตีความและสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย ได้รูปแบบการวางแผนจำหน่าย ประกอบด้วย 1) โครงสร้าง ก) ทีมสุขภาพเป็นผู้ให้บริการ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด และนักอรรถบำบัด ข) ผู้ป่วยและผู้ดูแลเป็นผู้รับบริการ ค) พยาบาลประจำการเป็นผู้รับผิดชอบวางแผนจำหน่ายและมีการประสานงานแบบเป็นทางการ 2) กระบวนการวางแผนจำหน่าย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 พัฒนาความสามารถ เป็นการเตรียมผู้ป่วยให้พร้อมเพื่อรับการผ่าตัดหรือฉายรังสี และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลตนเอง โดยการสร้างสัมพันธภาพ ให้ความรู้ ให้ผู้ป่วยและครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจำหน่าย ระยะที่ 2 พัฒนาทักษะ เป็นการพัฒนาทักษะของทีมสุขภาพให้สามารถเสริมสร้างพลังอำนาจในการดูแลตนเองให้กับผู้ป่วยและดูแลผู้ป่วยให้กับผู้ดูแล โดยการสอน สาธิตประกอบภาพพลิก วิดีทัศน์ และแผ่นพับ ร่วมกับการฝึกปฏิบัติทุกวัน โดยใช้หลักบริหารบริการ และการกระจายงาน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการวางแผนจำหน่ายที่มีคุณภาพในขณะที่ทีมสุขภาพยังสามารถปฏิบัติงานประจำได้เช่นเดิม และระยะที่ 3 มีทักษะ คือ ทีมสุขภาพมีทักษะในการเตรียมให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองและผู้ดูแลมีทักษะในการดูแลผู้ป่วยได้ สร้าง

ระบบประสานงานที่มีประสิทธิภาพ และส่งต่อไปสถานบริการใกล้บ้าน 3) ผลลัพธ์ ผู้ป่วย 11 คน ได้รับการรักษาครบตามแผน มีความรู้และเข้าใจดีต่อวิธีการรักษา ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลตนเอง มีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ และกลับบ้านด้วยความมั่นใจ สามารถลดจำนวนวันในการพักรักษาตัวในโรงพยาบาลลงได้ ไม่มีการกลับเข้ารักษาซ้ำโดยไม่จำเป็น และทีมสุขภาพรับการวางแผนจำหน่ายเป็นภาระงานประจำ พยาบาลประจำการเป็นผู้รับผิดชอบวางแผนจำหน่าย โดยมีบทบาทเป็นผู้จัดการ ประสานงาน ให้บริการ ให้ความรู้ ให้การปรึกษา และติดตามนิเทศให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลได้รับการดูแลที่เหมาะสมถูกต้องตามแผน และตรงตามความต้องการ

Thesis Title	Development of a Discharge Planning Model for head and neck cancer patients
Author	Mrs. Siriwan Deawsurintr
Major Program	Community Health Nursing
Academic Year	1998

Abstract

This action research study aimed to develop a discharge planning model for head and neck cancer patients. Sample population were 11 patients with head and neck cancer receiving radiotherapy only or operation with radiotherapy selected by purposive sampling in Hat Yai Hospital, 14 caregivers and 30 health team member (physicians, nurses, physical therapists and speech therapists). The study was conducted through an action research spiral. First, the problem survey was conducted, next it was analysed and implemented as an alternative supportive and education model .

The results suggested the discharge planning model. This consisted of 1) structural model including a) health team service with physicians, nurses, physical therapists and speech therapists, b) patients and caregivers receiving a service as planned. This was done with the purpose that patients could take care of themselves and the caregivers could look after patients and c) discharge planner. 2) discharge planning process divided into 3 phases : The first was patient's abilities development to preoperative care, or radiotherapy, by building up nurse and patients' relationships and family participation in discharge planning process. The second was development self-care experience for the patients and caregivers by teaching through VDO demonstration, giving instructions and allowing patients to practice in the ward daily. This was done by the health care team without interfering with normal work by the techniques of service and administration and work distribution. The third was influencing the patients and caregivers' skills by preparing patients to be ready to take care of

themselves and caregivers to take good care of patients. The patients would be confident to return to their society. These required a good coordination and referral system. 3) The outcome of the discharge planning process revealed that 11 patients were concerned and convinced with self-care, had knowledge about their illness and were satisfied with health services. These could reduce. the length of hospital days. They needed no relapse. Discharge planning process was accepted to be routine nursing care. Nurses are responsible for the discharge planning. They ace as case planning process manager, coordinator, educator, counsellor and supervisor following check up patients and caregivers to obtain suitable care as planned and needed.